

det under normale Forhold maatte være Pengeinstitutternes Opgave at gøre det. En saadan Statsfinansiering af en Række Erhverv, skildret paa forskellige Maade i de forskellige Paragraffer, er selvfølgelig og har sikkert ogsaa for den høje Regering været en betænkelig Sag, og det maa naturligvis derfor nøje prøves, hvad der er nødvendigt og forsvarligt i den Henseende.

Der er sikkert visse af disse Forslag, som vil vinde almindelig Tilslutning, om andre vil der vise sig at være mere Tvivl. Jeg skal ikke komme ind paa andre af Forslagene end just disse, som betegner, at det er en Kreditkrise, og kun nævne, at overfor de Forslag, som bygger paa Tilskudsprincippet, vil vi stille os principielt, som vi har stillet os i Fjor, d. v. s. søgende at sikre, at disse Tilskud enten virker i afgjort produktiv Interesse — jeg nævner eksempelvis Grundforbedringsforslaget — eller til Aflastning af andre Byrder, som Samfundet vil faa, hvis man ikke kan skaffe Arbejde og i Stedet maa underholde arbejdsløse. Disse Forslag maa altsaa behandles af os ud fra det Synspunkt, at det er rigtigt, at der er en Kreditkrise her i Landet, og at det er beklageligt, at man ikke føres ud af den paa anden Maade, men derfor maa overveje, om man skal vedblive med Eksportkredit og andre Kreditter fremdeles.

Men idet vi saaledes skal gaa ind til en stor Forhandling om at holde Arbejdet i Gang her i Landet, en stor Forhandling, hvortil alle i denne Sal møder med den største Interesse og den største Villie til at finde et Resultat, men ganske vist ud fra meget forskellige Synspunkter — idet vi gaar ind til denne Forhandling, ved vi samtidig alle, som sidder her i denne Sal, at hvor meget Arbejde det saa lykkes os at sætte i Gang, aner vi intet om, hvorvidt dette Arbejde overhovedet vil kunne opretholdes, thi det afhænger af andre Kræfter, det afhænger af Forhandlingerne mellem Arbejdsgivere og Arbejdere til Foraaret. Et stort Arbejde sættes i Gang, eventuelt ved Samfundets Beslutning, og naar Foraaret kommer, etableres der en lang Arbejdskamp, hvorved Arbejdet standses. Dette er en Tilstand, som ikke er holdbar i Længden i Samfundet. Vi venter og haaber selvfølgelig alle, at Forhandlingen mellem Arbejdere og Arbejdsgivere denne Gang vil blive ført under det Pres, at Landets Økonomi kræver, at de kommer til Enighed, uden at en Kamp opstaar; men det normale Forhold er, at vi

ikke ved, om et Arbejde, vi sætter i Gang, eventuelt med store Statsofre, vil blive opretholdt til Foraaret.

Derfor var det mig naturligvis en Tilfredsstillelse, at den højtærede Socialminister i Dag i sin Forelæggelsestale vedrørende Arbejdsmæglingen saa stærkt understregede, at han var enig i den Betragtning, at Statsvoldgift var et Nødværgemiddel for Samfundet, med andre Ord en Opretholdelse af det Standpunkt, som det høje Folketing vedtog i en Dagsorden for et Par Aar siden. Men langt, langt stærkere vilde efter vor Opfattelse Samfundet staa rustet, hvis man i Føvejen paa hensigtsmæssig Maade havde organiseret den Myndighed, som skal tage Samfundets Nødvæрге i sin Haand, naar en Konflikt antager samfundsfaretruende Rækkevidde. Men det vil vi jo komme til at tale om, naar Lovforslagene foreligger til Behandling; Drøftelsen vil da finde Sted, jeg peger kun her paa den uholdbare Tilstand, at man paa een Gang sidder i Staten og arbejder for at sætte Arbejde i Gang og dernæst ikke har noget Middel eller ikke vil vedkende sig noget Middel til at holde dette Arbejde i Gang, efter at det paa Samfundets Bekostning er sat i Gang.

Sammen med Kriseforslagene er fremsat Forslag om en Formueafgift, en Afgift, der tidligere var bebudet som skullende være en Afgift paa saadanne Formuer, som havde tjent ved Pariteten, til Lempelse af Vanskeligheder, der var opstaaet ved Pariteten. Programmet for denne Formueafgift falder saaledes fuldkommen sammen med et Program, som opstod i Jylland i Venstrebladet „Aalborg Amtstidende“ i Januar Maaned i Aar. Da man stod overfor det vanskelige Spørgsmaal, om man skulde gaa til en Stabilisering af Kronen eller lade den gaa videre, løste „Aalborg Amtstidende“ Spørgsmaalet let ved at sige: Programmet maa da være dette, „at det er ikke Kronen, der skal skræres ned, men alle Formuer og Formueforøgelser, der er dannet paa Papirkronebasis, og som ikke har noget berettiget Krav paa at blive ført op i fuld Guldværdi. For Valutaafgift maa naturligvis de Formueforøgelser fritages, der har deres Rod i Forhøjelsen af Ejendomsskylden, da saadanne Formueforøgelser jo vil forsvinde ved en Omvurdering paa Grundlag af den højere Kroneværdi“. Og saa tilføjede „Aalborg Amtstidende“ følgende trøstefulde Ord: „Mange af de Formueejere, der vil blive ramt af en Valutaafgift til Fordel for Laantagerne fra Kronens Forfaldsperiode, vil med Glæde